Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL MICHAL BOBEK
prezentate la 30 aprilie 2019[1]

Cauza C-198/18

CeDe Group AB
împotriva
KAN Sp. z o.o. (în lichidare judiciară)

[cerere de decizie preliminară formulată de Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia)]

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Cooperare judiciară în materie civilă – Proceduri de insolvență – Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 – Articolul 4 – Legea aplicabilă – Compensare”

I. Introducere

1. Lichidatorul societății PPUB Janson sp J. (denumită în continuare „PPUB”), o societate de drept polonez care face obiectul unei proceduri de insolvență în Polonia, a introdus în fața instanțelor suedeze o cerere împotriva CeDe Group AB (denumită în continuare „CeDe”), o societate de drept suedez, solicitând obligarea acesteia la plata unor sume datorate pentru anumite mărfuri livrate în temeiul unui contract încheiat anterior între PPUB și CeDe căruia îi este aplicabilă legislația suedeză. În cadrul acestor proceduri, CeDe a solicitat compensarea creanței cu o datorie mai ridicată pe care PPUB o avea față de aceasta. Lichidatorul refuzase anterior această compensare în cadrul procedurii de insolvență deschise în Polonia. În cursul procedurii în fața instanțelor suedeze, lichidatorul societății PPUB a cesionat creanța CeDe unei alte societăți, KAN sp. z o.o. (denumită în continuare „KAN”), care, la rândul său, a intrat în insolvență. Cu toate acestea, lichidatorului societății KAN a refuzat să preia creanța respectivă și, ca urmare, KAN (în lichidare judiciară) este în prezent parte în litigiu.

2. Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia) exprimă îndoieli cu privire la legea aplicabilă unei astfel de cereri de compensare. În fața instanței de trimitere, KAN a susținut că respectiva cerere de compensare ar trebui să fie examinată în conformitate cu legislația poloneză, în timp ce CeDe a susținut că aceasta ar trebui examinată în conformitate cu legislația suedeză.

3. Prezenta cauză oferă Curții ocazia de a interpreta dispozițiile specifice privind legea aplicabilă cuprinse în Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență[2] și interacțiunea acestora cu regimul general privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale[3]. Ce lege este aplicabilă unei cereri de compensare invocate împotriva unei societăți aflate în stare de insolvență în cadrul unei proceduri inițiate de o acțiune pentru obligarea la plată formulată de lichidatorul acestei societăți?

1 Limba originală: engleza.

2 Regulamentul Consiliului din 29 mai 2000 (JO 2000, L 160, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul privind insolvența”).

3 Astfel cum a fost stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO 2008, L 177, p. 6) (denumit în continuare „Regulamentul Roma I”).

II. Cadrul juridic

A. Regulamentul Roma I

4. În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul Roma I, intitulat „Compensația”: „În lipsa unui acord între părți cu privire la compensație, aceasta este reglementată de legea aplicabilă obligației căreia i se opune compensația.”

B. Regulamentul privind insolvența

5. Considerentele 23 și 24 ale Regulamentului privind insolvența au următorul cuprins:

„(23) În domeniul său de aplicare, prezentul regulament ar trebui să prevadă norme conflictuale unitare, care să înlocuiască, în cadrul domeniului lor de aplicare, normele interne de drept internațional privat. În absența unor dispoziții contrare, se aplică legea statului membru de deschidere (*lex concursus*). Această normă conflictuală ar trebui să fie aplicabilă atât pentru procedura principală, cât și pentru procedurile locale; *lex concursus* determină toate efectele procedurii de insolvență, atât cele de natură procedurală, cât și pe cele materiale, asupra persoanelor și raporturilor juridice respective. Ea reglementează toate condițiile privind deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii de insolvență.

(24) Recunoașterea automată a unei proceduri de insolvență căreia i se aplică în mod obișnuit legea statului de deschidere poate interfera cu normele care reglementează tranzacțiile desfășurate în aceste state membre. Pentru a proteja așteptările legitime și siguranța tranzacțiilor într-un alt stat membru decât cel de deschidere, ar trebui să se prevadă o serie de excepții de la norma generală.”

6. Considerentul 26 al Regulamentului privind insolvența prevede: „Dacă legea statului în care s-a deschis procedura nu admite compensarea, creditorul are totuși dreptul la o compensare dacă aceasta este posibilă în temeiul legii aplicabile creanței debitorului insolvent. În acest fel, compensarea va dobândi caracter de garanție reglementată de o lege de care creditorul respectiv se poate prevala în momentul nașterii creanței.”

7. Articolul 4 din Regulamentul privind insolvența, intitulat „Lege aplicabilă”, prevede:

„(1) În absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament, legea aplicabilă procedurii de insolvență și efectelor acesteia este legea statului membru pe al cărui teritoriu este deschisă procedura, denumit în continuare «stat de deschidere».

(2) Legea statului de deschidere determină condițiile pentru deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii de insolvență. Aceasta determină în special:

[…]

(d) condițiile de opozabilitate a compensării;

[…]”

8. Articolul 6 din Regulamentul privind insolvența, intitulat „Compensarea”, prevede:

„(1) Deschiderea procedurii de insolvență nu aduce atingere dreptului unui creditor de a invoca compensarea creanței sale cu cea a debitorului asupra sa, dacă o astfel de operațiune este permisă de legea aplicabilă creanței debitorului insolvent.

(2) Alineatul (1) nu împiedică intentarea acțiunii de constatare a nulității, acțiunii în anulare sau inopozabilitate menționate la articolul 4 alineatul (2) litera (m).”

III. Situația de fapt, procedura și întrebările preliminare

9. La 9 iunie 2010, PPUB, o societate cu sediul în Polonia, a încheiat un contract pentru livrarea de mărfuri cu CeDe, o societate cu sediul în Suedia. Contractul prevedea că legislația suedeză se aplică oricărui litigiu privind interpretarea acestuia.

10. La sfârșitul lunii ianuarie 2011, în Polonia a fost deschisă procedura de insolvență împotriva PPUB. În luna iulie a aceluiași an, lichidatorul desemnat în cadrul acestei proceduri de insolvență a formulat la Kronofogdemyndigheten (agenția suedeză de executare) o cerere de emitere a unei somații de plată europene [4] împotriva CeDe, pentru motivul că CeDe datora suma de 1 532 489 coroane suedeze (SEK), majorată cu dobânzi, pentru mărfuri livrate de PPUB în temeiul contractului dintre părți.

11. Cauza a fost ulterior transferată la Malmö Tingsrätt (Tribunalul de Primă Instanță din Malmö, Suedia). CeDe a contestat cererea PPUB invocând o compensare pentru o sumă care depășea suma solicitată de PPUB. CeDe susține că această datorie corespunde unor daune-interese datorate pentru livrări neefectuate și pentru defecte constatate la bunurile livrate de PPUB. CeDe susține că dreptul de compensare s-a născut înainte de deschiderea procedurii de insolvență împotriva PPUB.

12. Reiese din informațiile furnizate de instanța de trimitere că lichidatorul societății PPUB a refuzat compensarea invocată de CeDe în contextul procedurii de insolvență din Polonia.

13. În fața Malmö Tingsrätt (Tribunalul de Primă Instanță din Malmö), lichidatorul societății PPUB a susținut că, potrivit articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența, dreptul la compensare ar trebui să fie examinat în temeiul legislației poloneze. Potrivit acestei dispoziții, cu excepția unei dispoziții contrare în acest regulament, legea aplicabilă procedurii de insolvență și efectelor acesteia este legea statului membru pe al cărui teritoriu este deschisă procedura (legea statului de deschidere sau *lex concursus*). Potrivit lichidatorului, reiese din articolul 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența că legea statului de deschidere stabilește, în orice caz, condițiile de opozabilitate a compensării. Motivul pentru aceasta este că articolul 6 alineatul (1) din regulament, care prevede că procedura de insolvență nu aduce atingere dreptului de compensare atât timp cât un astfel de drept este permis de legea aplicabilă creanței debitorului, se aplică numai în cazul în care compensarea nu este permisă de legea statului în care s-a deschis procedura. Prin urmare, în opinia lichidatorului, această dispoziție nu se aplică în acțiunea principală, deoarece legislația poloneză nu permite compensarea.

14. În schimb, CeDe a susținut că respectiva cerere de compensare trebuie să fie examinată conform legislației suedeze. Aceasta a susținut, în primul rând, că acțiunea formulată de lichidator se referă la o creanță care rezultă din contractul dintre CeDe și PPUB și care conține o clauză de alegere a legislației aplicabile, potrivit căreia dreptul suedez se aplică în ceea ce privește orice litigiu legat de interpretarea sa. Aceasta înseamnă că legislația suedeză este aplicabilă în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul Roma I. În plus, CeDe a susținut că, în cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la dreptul de compensare, acest aspect ar fi reglementat de legea aplicabilă obligației în raport cu care se solicită compensarea în temeiul articolului 17 din Regulamentul Roma I.

4 În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO 2006, L 399, p. 1).

15. În al doilea rând, CeDe a susținut că, potrivit articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența, procedura de insolvență nu afectează dreptul de compensare în cazul în care compensarea este permisă de legea aplicabilă creanței debitorului. Întrucât, în opinia CeDe, legislația suedeză se aplică creanței invocate de lichidator, aspectul legat de compensare ar trebui de asemenea să fie examinat conform legislației suedeze.

16. Malmö Tingsrätt (Tribunalul de Primă Instanță din Malmö) a constatat că, în conformitate cu norma generală prevăzută la articolul 4 din Regulamentul privind insolvența, legislația poloneză nu ar putea fi considerată ca limitând sau interzicând compensarea. Prin urmare, această instanță a considerat că excepția prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din acest regulament nu este aplicabilă și că legislația poloneză ar trebui să se aplice în cauza principală.

17. Această hotărâre a fost menținută în apel de Hovrätten över Skåne och Blekinge (Curtea de Apel cu sediul în Malmö, Suedia) pe baza faptului că, printre altele, nu există motive pentru îndepărtarea de la norma generală a *lex concursus* cuprinsă la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența. Faptul că lichidatorul nu a acceptat cererea CeDe de compensare nu afectează această constatare.

18. În cursul procedurii în fața Hovrätten över Skåne och Blekinge (Curtea de Apel cu sediul în Malmö), lichidatorul societății PPUB a cesionat creanța principală către KAN, o societate cu sediul în Polonia, care s-a substituit lichidatorului în procedură.

19. CeDe a formulat recurs împotriva hotărârii pronunțate de Hovrätten över Skåne och Blekinge (Curtea de Apel cu sediul în Malmö) la Högsta domstolen (Curtea Supremă). Aceasta a susținut că legislația suedeză ar trebui să se aplice cererii de compensare. KAN a susținut că hotărârea Hovrätten över Skåne och Blekinge (Curtea de Apel cu sediul în Malmö) ar trebui menținută.

20. În cursul procedurii în fața Högsta domstolen (Curtea Supremă), KAN a intrat în insolvență. Lichidatorul desemnat în respectiva procedura de insolvență a declarat că creanța debitorului împotriva CeDe nu urma să fie inclusă în masa credală. Prin urmare, KAN se află, în prezent, în procedură de insolvență, iar nu masa credală, care este parte la procedură.

21. În aceste condiții, Högsta domstolen (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„(1) Articolul 4 din Regulamentul nr. 1346/2000 trebuie interpretat în sensul că intră în domeniul său de aplicare o acțiune formulată în fața unei instanțe suedeze de lichidatorul unei societăți poloneze care face obiectul unei proceduri de insolvență în Polonia, prin care se solicită obligarea unei societăți de drept suedez la plata unor sume datorate pentru anumite mărfuri livrate în temeiul unui contract încheiat între aceste societăți înainte de deschiderea procedurii de insolvență?

(2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, are vreo relevanță faptul că, pe parcursul desfășurării procedurii în fața instanțelor de judecată, lichidatorul a cesionat creanța în litigiu altei societăți, care devine parte în procedură în locul lichidatorului?

(3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, are vreo relevanță faptul că societatea devenită astfel parte în procedură face ea însăși obiectul unei proceduri de insolvență?

(4) În cazul în care, într-o situație precum cea descrisă la prima întrebare, pârâta din procedura în fața instanțelor de judecată solicită ca creanța pe care lichidatorul o invocă împotriva sa să fie compensată cu o creanță proprie care decurge din același contract, această situație de compensare intră în domeniul de aplicare al articolului 4 alineatul (2) litera (d)?

(5) Articolul 4 alineatul (2) litera (d) și articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1346/2000 trebuie interpretate în sensul că articolul 6 alineatul (1) se aplică doar dacă legea statului de deschidere a procedurii nu permite compensarea sau, dimpotrivă, articolul 6 alineatul (1) se aplică și în alte împrejurări, de exemplu atunci când există doar o diferență între ordinile juridice în cauză în materia dreptului de compensare sau atunci când nu există o astfel de diferență, însă compensarea este totuși refuzată în statul de deschidere a procedurii?"

22. Comisia Europeană și guvernul spaniol au depus observații scrise în prezenta cauză.

IV. Apreciere

23. Prezentele concluzii sunt structurate după cum urmează. Vom începe cu prima întrebare preliminară, concluzionând că articolul 4 din Regulamentul privind insolvența nu se aplică în ceea ce privește problema legii aplicabile creanței invocate de lichidatorul societății PPUB împotriva CeDe (denumită în continuare „creanța principală") (A). Prin urmare, nu este necesar să se răspundă la cea de a doua și la cea de a treia întrebare. În continuare, vom explica motivul pentru care, după cesionarea creanței principale către KAN, cea de a patra și cea de a cincea întrebare devin ipotetice și, prin urmare, inadmisibile (B). Cu toate acestea, vom examina pe scurt conținutul acestor întrebări, cu scopul de a sprijini Curtea în cazul în care reține că aceste întrebări sunt admisibile (C).

A. Cu privire la prima întrebare: aplicabilitatea articolului 4 din Regulamentul privind insolvența în privința creanței principale

24. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă acțiunea inițiată de lichidatorul societății PPUB intră în sfera de aplicare a articolului 4 din Regulamentul privind insolvența. În caz afirmativ, cea de a doua și cea de a treia întrebare se referă la implicațiile potențiale ale faptului că această creanță a fost cesionată către o altă entitate juridică (KAN) și că această entitate a intrat ulterior în insolvență.

25. Cu toate acestea, conținutul exact al primei întrebări preliminare nu este foarte clar, după cum reiese din interpretarea diferită dată acestei întrebări de către persoanele interesate care au prezentat observații scrise.

26. Comisia înțelege că prima întrebare se referă la domeniul de aplicare temporal al articolului 4 din Regulamentul privind insolvența. În observațiile sale, ea examinează, prin urmare, dacă această dispoziție se aplică unei creanțe care rezultă dintr-un contract încheiat înainte de deschiderea procedurii de insolvență. Comisia concluzionează că răspunsul la această întrebare este afirmativ.

27. Guvernul spaniol analizează prima întrebare împreună cu cea de a patra și cu cea de a cincea întrebare. În ceea ce privește prima întrebare, acest guvern arată că, în măsura în care *lex concursus* reglementează condițiile de opozabilitate a compensării, *lex concursus* ar trebui să se aplice acțiunii inițiate de lichidator.

28. Deși suntem de acord, în principiu, cu opinia Comisiei cu privire la domeniul de aplicare temporal al articolului 4 din Regulamentul privind insolvența, înțelegem prima întrebare ca fiind mult mai generală.

29. Astfel, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă normele privind legislația aplicabilă prevăzute la articolul 4 din Regulamentul privind insolvența se aplică unei *acțiuni* precum cea inițiată de lichidatorul societății PPUB în fața instanțelor suedeze.

30. Ce trebuie să se înțeleagă prin „acțiune” în acest context? În primul rând, întrebarea ar putea fi înțeleasă ca urmărind stabilirea aspectului dacă articolul 4 din Regulamentul privind insolvența se aplică *creanței* principale (inițial contractuale) invocate de lichidatorul societății PPUB, care stă la baza acțiunii sale. În al doilea rând, întrebarea ar putea fi înțeleasă ca referindu-se la posibilitatea ca articolul 4 din Regulamentul privind insolvența să se aplice anumitor (altor) *aspecte* ale procedurii declanșate prin acțiunea lichidatorului, cum ar fi cererea de compensare.

31. Începând cu prima (și, într-adevăr, mai plauzibilă) variantă în care poate fi înțeleasă prima întrebare, trebuie să se arate de la bun început că creanța principală care face obiectul acțiunii inițiale formulate de către lichidatorul societății PPUB este o cerere de plată a unei creanțe care rezultă din relația *contractuală* dintre PPUB și CeDe. Ca atare, în afara faptului că a fost introdusă de lichidatorul societății PPUB, nu este nimic care să o lege de procedurile de insolvență și de efectele acesteia în sensul articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența.

32. În cererea de decizie preliminară, instanța de trimitere solicită în mod specific să se stabilească relevanța jurisprudenței Curții cu privire la interpretarea articolului 3 din Regulamentul privind insolvența în ceea ce privește competența jurisdicțională în cazul procedurii de insolvență. În conformitate cu această linie jurisprudențială, articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența stabilește competența numai în ceea ce privește acțiunile care decurg în mod direct din procedurile de insolvență și sunt strâns legate de acestea. Criteriul decisiv în acest scop „nu este contextul procedural în care se înscrie acea acțiune, ci temeiul juridic al acesteia din urmă. Potrivit abordării amintite, trebuie să se stabilească dacă dreptul sau obligația care servește drept temei al acțiunii își are originea în normele comune de drept civil și comercial sau în norme derogatorii, specifice procedurilor de insolvență” [5].

33. Este adevărat că, din coroborarea articolului 3 și a articolului 4 din Regulamentul privind insolvența, devine evident că acest regulament urmărește să asigure corespondența între instanțele care au competență internațională și legea aplicabilă procedurii de insolvență [6]. Chiar dacă această afirmație generală nu poate fi pusă la îndoială, trebuie să se recunoască faptul că nu poate fi asigurată în toate cazurile corespondența între *ius* și *forum*, în măsura în care dispozițiile legale aplicabile din Regulamentul privind insolvența sunt relevante pentru alte proceduri decât cele care intră în sfera noțiunii de proceduri de insolvență. Într-adevăr, în timp ce articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența se limitează la aspectele privind competența de a deschide procedura de insolvență, articolul 4 alineatul (1) este mai amplu, indicând legea aplicabilă procedurii de insolvență și *efectelor acesteia*.

34. Prin urmare, ar trebui să fie în mod clar recunoscut că jurisprudența Curții cu privire la interpretarea articolului 3 din Regulamentul privind insolvența nu poate fi transpusă în mod automat, în toate aspectele sale, în vederea interpretării articolului 4 din regulamentul menționat. Această din urmă dispoziție are un domeniu de aplicare mai larg.

35. Acestea fiind spuse, la întrebarea dacă articolul 4 din Regulamentul privind insolvența se aplică creanței principale din prezenta cauză trebuie să se răspundă luându-se în considerare conținutul concret al acestei dispoziții. Articolul 4 din Regulamentul privind insolvența conține regula generală cu privire la stabilirea legii aplicabile „procedurii de insolvență și efectelor acesteia”. Această lege, conform articolului 4 alineatul (1) din regulamentul menționat este, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare prevăzute de același regulament, legea statului membru de deschidere a procedurii

5 A se vedea, cel mai recent, Hotărârea din 6 februarie 2019, NK (C-535/17, EU:C:2019:96, punctele 26 și 28, precum și jurisprudența citată).

6 A se vedea de asemenea Concluziile noastre prezentate în cauza NK (lichidator în procedura de faliment al PI) (C-535/17, EU:C:2018:850, punctul 90). Aceasta conduce, în multe cazuri, la o corespondență între forul competent și legislația aplicabilă. În special, în cazul în care o dispoziție este calificată ca intrând în domeniul de aplicare al legislației în materie de insolvență în sensul stabilirii competenței internaționale în temeiul articolului 3 din Regulamentul privind insolvența, această constatare poate fi de asemenea relevantă pentru a stabili dacă un anumit aspect intră sub incidența legii aplicabile procedurii de insolvență și efectelor acesteia, în sensul articolului 4 alineatul (1) din acest regulament. A se vedea în acest sens Hotărârea din 10 decembrie 2015, Kornhaas (C-594/14, EU:C:2015:806, punctul 17).

(*lex concursus*). Pe de altă parte, articolul 4 alineatul (2) din același regulament conține „o enumerare neexhaustivă a diferitelor aspecte de procedură care sunt guvernate de legea statului de deschidere”[7], printre care figurează „condițiile de opozabilitate a compensării” [articolul 4 alineatul (2) litera (d)] și „efectele procedurii de insolvență asupra contractelor în derulare la care debitorul este parte” [articolul 4 alineatul (2) litera (e)].

36. Faptul că articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul privind insolvența face referire la condițiile de opozabilitate a compensării și la efectele insolvenței asupra contractelor în derulare nu poate implica, în opinia noastră, că orice creanță legată de un contract intră automat în sfera noțiunii „procedurii de insolvență și efectelor acesteia” în scopul stabilirii dispoziției care reglementează legea aplicabilă atunci când una dintre părțile contractuale face obiectul procedurii de insolvență (și/sau în cazul în care o compensare este invocată împotriva reclamantului). Simplul fapt că lichidatorul este cel care a introdus o astfel de acțiune nu este, în opinia noastră, de natură să schimbe această concluzie[8].

37. O cauză precum aceasta demonstrează cu claritate motivele pentru care orice altă concluzie ar conduce la rezultate imprevizibile sau chiar bizare. Legea care se aplică creanței în materie contractuală nu numai că ar fi diferită de cea cu privire la care au convenit părțile, ci s-ar modifica de asemenea în mod repetat, ca urmare a unor cesiuni ulterioare și/sau a faptului că s-ar putea ca cesionarii înșiși să facă obiectul procedurii de insolvență. Toate aceste modificări în ceea ce privește legea aplicabilă s-ar baza pe evenimente nu numai ulterioare încheierii contractului și alegerii legii aplicabile, ci și, în mare parte, fără legătură cu contractul. În plus, toate acestea s-ar putea întâmpla în timp ce procedurile sunt încă pendinte în fața aceleiași instanțe.

38. În aceste împrejurări, considerăm că articolul 4 din Regulamentul privind insolvența trebuie să fie interpretat în sensul că nu se aplică stabilirii legii aplicabile creanței principale care face obiectul unei acțiuni introduse în fața instanțelor unui stat membru de către lichidatorul unei societăți care face obiectul unei proceduri de insolvență în alt stat membru, atunci când prin acțiunea respectivă se solicită obligarea la plată a unei altei societăți în baza obligațiilor contractuale asumate înainte de declararea insolvenței.

39. Având în vedere acest răspuns, nu este necesară examinarea celei de a doua și a celei de a treia întrebări adresate de instanța de trimitere. Cu toate acestea, în măsura în care aspectele ridicate cu titlu general de aceste întrebări devin relevante în cadrul aprecierii admisibilității celei de a patra și a celei de a cincea întrebări, în secțiunea B din prezentele concluzii vom examina impactul cesionării creanței principale a PPUB către KAN și al stării de insolvență în care a intrat ulterior această din urmă societate.

40. În sfârșit, astfel cum am subliniat la punctul 30 din prezentele concluzii, o a doua accepțiune cu privire la prima întrebare preliminară este de asemenea posibilă. Astfel, conform acestei accepțiuni, prima întrebare se referă la posibilitatea de a constata că articolul 4 din Regulamentul privind insolvența se aplică *anumitor aspecte ale procedurii declanșate prin acțiunea lichidatorului*, cum ar fi cererea de compensare. Prin urmare, potrivit acestei accepțiuni, prima întrebare nu ar viza doar (sau chiar deloc) o modificare legată de legea aplicabilă creanței contractuale principale, ci potențial (și) o modificare aplicabilă altor elemente ale acțiunii.

7 Hotărârea din 21 ianuarie 2010, MG Probud Gdynia (C-444/07, EU:C:2010:24, punctul 25).

8 În mod similar, în materie de competență, astfel cum este reglementată de articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența, Curtea a statuat că „faptul că, după deschiderea unei proceduri de insolvență, o acțiune este exercitată de lichidatorul desemnat în cadrul procedurii respective, iar acesta din urmă acționează în interesul creditorilor nu modifică în mod substanțial natura acesteia, care este independentă de deschiderea unei proceduri de insolvență și care continuă să fie supusă, pe fond, unor norme de drept comun”. Hotărârea din 6 februarie 2019, NK (C-535/17, EU:C:2019:96, punctul 29). În mod similar, Hotărârea din 10 septembrie 2009, German Graphics Graphische Maschinen (C-292/08, EU:C:2009:544, punctul 33). A se vedea de asemenea Concluziile noastre prezentate în cauza NK (lichidator în procedura de faliment al PI) (C-535/17, EU:C:2018:850, punctul 60). A se vedea, cu toate acestea, în privința limitelor de transpunere a jurisprudenței Curții referitoare la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența, în vederea interpretării articolului 4 alineatul (1) din acest regulament, punctele 32-34 din prezentele concluzii.

41. În cazul în care o astfel de interpretare a primei întrebări ar fi corectă, atunci în mod clar prima întrebare s-ar suprapune în fapt cu conținutul celei de a patra întrebări, la care ne vom referi în secțiunea C.1 din prezentele concluzii. Este suficient să se constate aici că, în general, faptul că acțiunea principală nu reprezintă în sine o procedură de insolvență nu exclude posibilitatea ca articolul 4 din Regulamentul privind insolvența să fie relevant pentru anumite aspecte ale acestei proceduri.

42. Această dispoziție determină legea aplicabilă procedurii de insolvență și *efectelor acesteia*. Faptul că procedura de insolvență, în sensul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența, a fost deschisă înseamnă că statutul uneia dintre părți s-a schimbat. Bineînțeles, acest lucru ar putea avea repercusiuni asupra *altor proceduri* (*producând efecte* în acest sens). Acest aspect este confirmat de articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul privind insolvența atunci când se referă la efectele pe care procedura de insolvență le poate avea asupra altor proceduri, cum ar fi „asupra acțiunilor individuale intentate de creditori, cu excepția proceselor în curs de soluționare” [9]. Jurisprudența oferă mai multe exemple în acest sens. De exemplu, în cauza SCI Senior Home, problema legată de dreptul aplicabil (în special interpretarea articolului 5 din Regulamentul privind insolvența cu privire la legea aplicabilă drepturilor reale) a intervenit în afara procedurii de insolvență (și a statului membru de deschidere a procedurii) [10].

B. Cu privire la a patra și la a cincea întrebare: admisibilitate

43. Prin intermediul celei de patra întrebări se urmărește în esență stabilirea aspectului dacă compensarea, invocată de CeDe împotriva cererii de obligare la plată introduse de lichidatorul societății PPUB și decurgând din același contract, intră sub incidența articolului 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența.

44. Această întrebare pleacă, așadar, de la premisa că compensarea este invocată împotriva unei cereri formulate de către lichidatorul unei societăți care face obiectul unei proceduri de insolvență. Cu toate acestea, astfel cum arată instanța de trimitere în cererea de decizie preliminară, creanța principală, invocată inițial de lichidatorul societății PPUB, a fost între timp cesionată. Prin urmare, cererea de compensare a creanței este invocată în prezent în cadrul litigiului dintre CeDe și KAN.

45. Problema cesiunii, invocată de instanța de trimitere în cea de a doua întrebare cu privire la acțiunea principală [11], este relevantă pentru examinarea celei de a patra și a celei de a cincea întrebări, care se referă la aplicabilitatea articolelor 4 și 6 din Regulamentul privind insolvența în cazul cererii de compensare.

46. Astfel cum arată în mod întemeiat Comisia, cesionarea creanței principale ridică îndoieli cu privire la necesitatea de a oferi un răspuns la cea de a patra și la cea de a cincea întrebare. Într-adevăr, astfel cum se amintește la punctul 35 din prezentele concluzii, dispozițiile din Regulamentul privind insolvența referitoare la legea aplicabilă și în special articolul 4 din acest regulament, se aplică aspectelor care țin de procedura de insolvență însăși și de efectele acesteia, astfel cum acesta este clarificat de al doilea alineat al acestei dispoziții.

47. Având în vedere cele de mai sus, cesionarea unei creanțe deținute anterior de o întreprindere aflată în stare de insolvență precum PPUB (sau de lichidatorul acesteia) către un terț (inițial în stare de solvabilitate) înseamnă că procedura de insolvență nu *va mai produce efecte* în această privință. Astfel, indiferent de potențialul domeniu de aplicare al interpretării date acestei expresii, nu reușim să

9 Articolul 4 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul privind insolvența.

10 Hotărârea din 26 octombrie 2016, Senior Home (C-195/15, EU:C:2016:804).

11 Întrucât Regulamentul privind insolvența nu reglementează legea aplicabilă acțiunii principale, nu este necesară abordarea acestei chestiuni. A se vedea punctul 39 din prezentele concluzii.

înțelegem, în acord cu răspunsul propus de Comisie în ceea ce privește cea de a doua întrebare referitoare la cesionarea creanței, modul în care dispozițiile Regulamentului privind insolvența privind legea aplicabilă, inclusiv dispozițiile de la articolul 4 alineatul (2) litera (d) și de la articolul 6 alineatul (1), ar avea vreo relevanță pentru soluționarea acțiunii principale, întrucât, prin cesionare, creanța nu mai este legată de procedura de insolvență.

48. Insolvența ulterioară a noului creditor (KAN) nu influențează acest rezultat în prezenta cauză. Potrivit informațiilor furnizate de instanța de trimitere, lichidatorul desemnat în cadrul procedurii de insolvență deschise împotriva KAN nu a preluat creanța invocată de KAN împotriva CeDe, cu consecința că astfel KAN acționează în cadrul procedurii în fața instanței de trimitere în nume propriu. Acest lucru înseamnă că această creanță nu a fost transferată într-o altă masa credală și că nu poate afecta masa credală a KAN, astfel cum este administrată de către lichidatorul său. În consecință, cererea de compensare care face obiectul litigiului nu pare a mai fi afectată de vreo procedură de insolvență pendinte și, prin urmare, nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind insolvența.

49. Având în vedere toate acestea și indiferent dacă cererea de compensare formulată de CeDe ar fi intrat inițial în domeniul de aplicare al articolului 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența [12], trebuie să se concluzioneze că, în urma cesionării de către PPUB a creanței principale către KAN, cererea de compensare formulată de CeDe nu mai este afectată de procedura de insolvență. Prin urmare, nu înțelegem modul în care răspunsul dat de Curte la a patra întrebare ar putea ajuta instanța națională în luarea unei decizii în acțiunea principală. Cea de a patra întrebare adresată de instanța de trimitere, în măsura în care se referă la aplicabilitatea articolul 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența în ceea ce privește o cerere de compensare invocată împotriva unei acțiuni inițiate de lichidatorul societății PPUB, trebuie să fie considerată a fi de natură ipotetică și, prin urmare, inadmisibilă [13].

50. Aceeași soartă trebuie să o aibă și cea de a cincea întrebare adresată de instanța de trimitere, care privește legătura dintre articolul 4 alineatul (2) litera (d) și articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența, precum și situațiile specifice cărora li se poate aplica articolul 6 alineatul (1).

51. În consecință, cea de a patra și cea de a cincea întrebare, în contextul specific al prezentei cauze, sunt de natură ipotetică și, prin urmare, sunt inadmisibile.

C. Cu titlu subsidiar: cu privire la a patra și a cincea întrebare (fond)

52. În scopul de a asista pe deplin Curtea în cazul în care aceasta ar ajunge la o concluzie diferită cu privire la admisibilitatea celei de a patra și a celei de a cincea întrebări, vom încheia prin a aborda pe scurt, în partea rămasă din prezentele concluzii, aspectele de fond pe care le ridică aceste întrebări. Cu toate acestea, trebuie să subliniem că decizia de trimitere oferă un cadru factual și juridic destul de incomplet. Ca urmare a acestui fapt, analiza noastră realizată cu titlu subsidiar este în mod necesar scurtă și abstractă, deoarece natura exactă a problemei cu care se confruntă instanța de trimitere ne rămâne oarecum neclară.

12 Considerăm că aceasta a fost într-adevăr situația, astfel cum vom explica în cadrul răspunsului la a patra întrebare, oferit cu titlu subsidiar, în secțiunea C.1 din prezentele concluzii.

13 Într-adevăr, potrivit unei jurisprudențe constante, „o cerere de decizie preliminară nu are drept obiectiv formularea de opinii consultative cu privire la chestiuni generale sau ipotetice, ci urmărește să satisfacă necesitatea inerentă soluționării efective a unui litigiu privind dreptul Uniunii.” A se vedea de exemplu Hotărârea din 7 noiembrie 2013, Romeo (C-313/12, EU:C:2013:718, punctul 40 și jurisprudența citată).

1. Cu privire la a patra întrebare: interpretarea articolului 4 alineatul (2) litera (d)

53. Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă compensarea invocată de CeDe împotriva cererii formulate de către lichidatorul societății PPUB intră sub incidența articolului 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența.

54. Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, deși articolul 4 din Regulamentul privind insolvența (astfel cum se precizează în răspunsul la prima întrebare) nu reglementează legea aplicabilă creanței principale, acest lucru nu înseamnă, astfel cum am menționat anterior la punctele 41 și 42 din prezentele concluzii, că această dispoziție nu ar putea fi într-adevăr relevantă în ceea ce privește o serie de alte elemente ale acestei proceduri, inclusiv posibilitatea formulării unei cereri de compensare și condițiile în care o astfel de cerere poate fi formulată. Într-adevăr, procedura de insolvență poate avea un efect asupra posibilității de a invoca o astfel de compensare împotriva părții aflate în stare de insolvență.

55. Articolul 4 din Regulamentul privind insolvența constituie *lex specialis* în raport cu norma generală de la articolul 17 din Regulamentul Roma I[14], potrivit căreia, „în lipsa unui acord între părți cu privire la compensație, aceasta este reglementată de legea aplicabilă obligației căreia i se opune compensația.”

56. Prin urmare, chiar și în cazul în care creanța principală intră sub incidența legislației unui stat membru, este în același timp posibil ca, prin aplicarea normei speciale prevăzute la articolul 4 din Regulamentul privind insolvența, compensația să intre sub incidența legislației unui alt stat membru.

57. În consecință, chiar dacă decizia de trimitere sugerează că cea de a patra întrebare preliminară este adresată numai în cazul unui răspuns pozitiv la prima întrebare (altfel spus, în cazul în care articolul 4 ar fi aplicabil creanței principale), nu suntem de acord cu opinia potrivit căreia soarta unei compensări este legată de cea a creanței principale.

58. Odată precizat acest lucru, conținutul exact al celei de a patra întrebări rămâne, însă, de verificat. Într-adevăr, o cerere precum cea invocată de CeDe în raport cu creanța principală impune instanței naționale sarcina de a stabili (i) temeinicia cererii în ceea ce privește neexecutarea obligațiilor contractuale și (ii) condițiile de compensare. Acest al doilea strat poate cuprinde diferite aspecte după cum sistemul național face sau nu diferența între condițiile pentru existența dreptului de compensare și posibilitatea de invocare a acestora în temeiul normelor în materie de insolvență. Întrucât este evident că articolul 4 alineatul (2) litera (d) nu vizează aspecte precum temeinicia cererii, care pot interveni în contextul analizei menționate la punctul (i)[15], aspecte care vor fi determinate de legea aplicabilă contractului, astfel cum s-a convenit de către părți, nu reiese cu claritate ce aspecte ale analizei menționate la punctul (ii) intră sub incidența articolului 4 alineatul (2) litera (d) din acest regulament.

14 A se vedea în acest sens Hotărârea din 16 aprilie 2015, Lutz (C-557/13, EU:C:2015:227, punctul 46), și Hotărârea din 8 iunie 2017, Vinyls Italia (C-54/16, EU:C:2017:433, punctul 29).

15 Pornind de la constatarea faptului că tocmai CeDe a fost cea care a formulat o cerere reconvențională împotriva PPUB. În general, structura exactă a litigiului ar depinde de dreptul național și de modul în care cererea de compensare a fost introdusă la nivel național în cazul individual (fie ca o cerere principală paralelă, fie ca o cerere reconvențională, fie ca o întâmpinare). Cu toate acestea, în prezenta cauză, reiese în mod clar că ambele cereri (pe fond) privind (ne)executarea contractului, introduse de PPUB și respectiv de CeDe, indiferent de formă, ar intra sub incidența aceleași legi (suedeze), aceasta fiind legea aplicabilă contractului inițial.

59. Într-adevăr, modul de redactare a articolului 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența este departe de a fi clar în această privință. Anumite versiuni lingvistice par să sugereze că ceea ce este reglementat de această dispoziție sunt condițiile de „opozabilitate" a compensării (sugerând astfel posibilitatea invocării lor în cadrul procedurii de insolvență)[16], în timp ce alte versiuni lingvistice se referă pur și simplu la condițiile de compensare[17], ceea ce ar putea fi interpretat ca incluzând de asemenea condițiile de fond pentru compensare.

60. Această incertitudine a alimentat dezbaterile academice cu privire la interpretarea articolului 4 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind insolvența. Se pare că există trei abordări privind această chestiune. Potrivit primei interpretări, existența *dreptului de compensare* este o chestiune preliminară, reglementată de legea aplicabilă creanței principale, articolul 4 alineatul (2) litera (d) aplicându-se în acest caz numai posibilității *procedurale* de a opune compensația în cadrul procedurii de insolvență. În temeiul celei de a doua interpretări, articolul 4 alineatul (2) litera (d) se referă la legea aplicabilă dreptului de compensare în sine. A treia interpretare susține că domeniul specific de aplicare al articolului 4 alineatul (2) litera (d) depinde de *lex concursus*. Acest lucru permite articolului 4 alineatul (2) litera (d) să rămână neutru și să nu avantajeze un sistem național în detrimentul altora[18].

61. Această chestiune ar trebui analizată ținând seama de natura specială a compensării. Astfel cum a afirmat Curtea, compensarea „stinge simultan două obligații reciproce existente între două persoane"[19]. Aceasta constituie, în același timp, pentru ambele părți implicate, un mijloc de plată (executarea unei obligații) și un mijloc de executare: invocând o compensare, una dintre părți își obligă debitorul să plătească[20]. Aceasta înseamnă că, în contextul procedurii de insolvență, compensările afectează în mod direct *par conditio creditorum*, deoarece acei creditori care au creanțe de compensat pot obține satisfacerea deplină a creanțelor lor în afara procedurii de insolvență. Ținând seama de acest lucru, sistemele juridice naționale din diferite state membre au adoptat poziții diferite și, uneori, divergente în ceea ce privește problema compensării în caz de insolvență, prin adoptarea unei poziții protective față de creditorii individuali (în ceea ce privește compensarea ca mijloc de garanție) ori față de toți creditorii debitorului insolvent (limitarea compensărilor prin trimitere la principiul *pari passu*)[21].

62. Având în vedere atât cadrul juridic divergent referitor la compensare în caz de insolvență în diferitele state membre, precum și diferitele raționamente care stau la baza acestor sisteme, considerăm că cea de a treia abordare, prezentată mai sus, este cea mai rezonabilă din punct de vedere practic. Domeniul specific de aplicare al articolului 4 în ceea ce privește compensarea rezultă dintr-o interpretare coroborată a articolului 4 alineatul (1) și a articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul privind insolvența. În timp ce articolul 4 alineatul (1) din acest regulament stabilește, ca regulă generală, că legea aplicabilă procedurii de insolvență și *efectelor acesteia* este determinată de *lex concursus*, articolul 4 alineatul (2) litera (d) conține o enumerare neexhaustivă a acestor efecte, printre

16 De exemplu, EN: „the conditions under which set-offs may be invoked", ES: „las condiciones de oponibilidad de una compensación"; DE: 'die Voraussetzungen für die Wirksamkeit einer Aufrechnung'; FR: „les conditions d'opposabilité d'une compensation"; IT:„le condizioni di opponibilità della compensazione"; NL: „onder welke voorwaarden een verrekening kan worden tegengeworpen"; PT: „As condições de oponibilidade de uma compensação".

17 De exemplu, CS: „podmínky, za kterých může dojít k započtení pohledávek"; EL: „οι προϋποθέσεις συμψηφισμού"; FI: „kuittauksen edellytykset"; SV: „förutsättningarna för kvittning".

18 Rezumând această dezbatere, a se vede de exemplu Pannen și Riedermann, „Article 4. Law applicable" în Pannen, K., (ed.) *European Insolvency Regulation*, De Gruyter Recht, Berlin, 2007 p. 225; Garcimartín Alférez, F. J., „El Reglamento de Insolvencia: una aproximación general" în *Cuadernos de derecho judicial*, nr. 4, 2001, pp. 229-352, la p. 286 și urm.; și, în susținerea celei de a treia interpretări, Virgós, M. and Garcimartín Alférez, F., *The European Insolvency Regulation: Law and Practice*, Kluwer Law International, Haga, 2004, p. 112 și urm.

19 Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisia/CCRE (C-87/01 P, EU:C:2003:400, punctul 59).

20 Pichonnaz, P. și Gullifer, L., *Set-off in Arbitration and Commercial Transactions*, Oxford University Press, Oxford, 2014, p. 72, punctul 4.10.

21 A se vedea în general cu privire la diferitele abordări sistematice referitoare la compensare în caz de insolvență, Zimmermann, R., *Comparative Foundations of a European Law of Set-Off and Prescription*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002; și Johnston, W., Werlen, T. și Link, F., *Set-Off Law and Practice: An International Handbook*, a treia ediție, Oxford University Press, Oxford, 2018.

care figurează „(d) condițiile de opozabilitate a compensării”. Aceasta sugerează că, în cazul în care *lex concursus* stabilește că insolvența produce anumite efecte asupra compensărilor, efectele respective sunt reglementate de aceasta. Ca urmare, în sistemele naționale în care compensarea este privită ca un efect al insolvenței înseși, aceasta va intra, ca atare, sub incidența articolului 4 din regulament.

63. Acestea fiind spuse, nu am recomanda totuși Curții să adopte o poziție cu privire la acest aspect în contextul prezentei cauze. Chestiunile ridicate de cea de a patra și de cea de a cincea întrebare preliminară au implicații mult mai profunde. Acestea merită o dezbatere juridică adecvată și pe deplin informată, iar nu o afirmație făcută în trecere într-o cauză în care faptele care stau la baza întrebărilor adresate, precum și pertinența acestora rămân neclare.

2. Cu privire la a cincea întrebare: interpretarea articolului 6 alineatul (1)

64. Prin intermediul celei de a cincea întrebări instanța de trimitere solicită clarificări cu privire la sensul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența. Instanța de trimitere are îndoieli cu privire la domeniul exact al articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența: se aplică numai în cazul în care compensarea nu este posibilă în temeiul *lex concursus*? Se aplică de asemenea în cazul în care există anumite diferențe între posibilitățile de compensare oferite de *lex concursus* și de legea aplicabilă creanței principale? Se aplică chiar și în cazul în care nu există diferențe în privința legislației, însă compensarea a fost refuzată în statul membru de deschidere a procedurii?

65. Articolul 6 din Regulamentul privind insolvența este o expresie a modelului „universalității atenuate” din Regulamentul privind insolvența, potrivit căruia, „pe de o parte, legea aplicabilă procedurii principale de insolvență și efectelor sale este cea a statului membru pe al cărui teritoriu a fost deschisă această procedură, în timp ce, pe de altă parte, regulamentul menționat prevede mai multe excepții de la această regulă”[22]. Astfel cum se menționează la considerentul (24) al Regulamentului privind insolvența, introducerea unei serii de excepții de la regula generală urmărește protejarea așteptărilor legitime și a siguranței tranzacțiilor în alte state membre decât cel de deschidere.

66. Motivele specifice care au condus la instituirea excepției privind compensarea sunt clarificate în continuare la considerentul (26) al Regulamentului privind insolvența, potrivit căruia articolul 6 din acest regulament este conceput pentru abordarea situațiilor în care compensarea nu este permisă de *lex concursus*. În astfel de circumstanțe, creditorul ar trebui să aibă totuși „dreptul la o compensare dacă aceasta este posibilă în temeiul legii aplicabile creanței debitorului insolvent.” Acest considerent explică de asemenea motivul care stă la baza acestei excepții: compensările dobândesc „caracter de garanție reglementată de o lege de care creditorul respectiv se poate prevala în momentul nașterii creanței”.

67. Prin urmare, reiese dintr-o interpretare literală și sistematică faptul că articolul 6 din Regulamentul privind insolvența (la fel ca alte dispoziții specifice, cum ar fi articolul 5), funcționează ca o excepție în raport cu articolul 4 din acest regulament. Într-adevăr, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența „corectează” norma generală de la articolul 4 (care stabilește norma generală a *lex concursus*), în scopul de a menține securitatea juridică în cazul acelor creditori care ar fi beneficiat de un drept de compensare în temeiul legii aplicabile creanței debitorului insolvent[23].

22 A se vedea prin analogie Hotărârea din 26 octombrie 2016, Senior Home (C-195/15, EU:C:2016:804, punctul 17), și Concluziile avocatului general Szpunar prezentate în aceeași cauză (EU:C:2016:369, punctele 21-23).

23 A se vedea de asemenea Virgós, M. și Schmit, E., Raport referitor la Convenția privind procedurile de insolvență din 3 mai 1996 [Documentul Consiliului Uniunii Europene nr. 6500/96, DRS 8 (CFC)], punctul 109: „În acest fel, compensarea devine, în esență, un fel de garanție reglementată de o lege de care creditorul respectiv se poate prevala în momentul încheierii contractului sau al nașterii creanței.”

68. În acest context, întrebarea adresată de instanța de trimitere se reduce la problema dacă „nepermiterea" compensării în *lex concursus* în temeiul articolului 4 din Regulamentul privind insolvența trebuie abordată în mod abstract sau concret pentru a atrage aplicarea excepției prevăzute la articolul 6 alineatul (1) din acest regulament.

69. Instanța de trimitere prezintă trei interpretări posibile: articolul 6 ar putea fi înțeles ca fiind aplicabil (a) în cazul în care compensarea creanțelor nu este permisă de *lex concursus*; sau (b), în cazul în care este permisă în condiții diferite; sau chiar, (c) în cazul în care, după aplicarea condițiilor de compensare – care pot fi identice – compensarea nu este admisă într-un caz specific.

70. Comisia consideră că, datorită funcției sale de „garanție", articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența se aplică indiferent dacă *lex concursus* nu permite compensarea cu titlu general sau într-un caz specific. Pe de altă parte, guvernul spaniol pare să susțină că, în cazul în care *lex concursus* permite compensarea (în orice fel), aceasta este legea aplicabilă, cu lipsa posibilității de a recurge la excepția prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența.

71. Suntem de acord cu Comisia.

72. În primul rând, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența statuează că „deschiderea procedurii de insolvență nu aduce atingere *dreptului unui creditor* de a invoca compensarea creanței sale […], *dacă o astfel de operațiune este permisă* de legea aplicabilă creanței debitorului insolvent"[24]. Menționarea faptului că nu se aduce atingere „dreptului […] de a invoca compensarea" sugerează că un astfel de drept de a invoca compensarea creanțelor există deja într-un caz *specific*.

73. În al doilea rând, scopul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența de a proteja securitatea juridică în tranzacțiile comerciale, prevăzut la considerentul (26), poate fi realizat doar dacă testul „nepermiterii" este abordat *in concreto*. Într-adevăr, pentru a avea caracterul de „garanție", articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența trebuie să se aplice în cazul în care legea aplicabilă creanței debitorului insolvabil ar fi permis o astfel de compensare în cazul specific.

74. În concluzie, adoptând o abordare axată pe efectele concrete ale respectivelor legislații aplicabile aflate în conflict într-un anumit caz, testul ce urmează a fi aplicat trebuie să se concentreze pe soluția specifică la care s-ar ajunge prin aplicarea legii incidente creanței principale (inclusiv a legislației în materie de insolvență).

75. Aceasta înseamnă că articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența ar trebui să se aplice nu numai în cazul în care *lex concursus* exclude în totalitate posibilitatea de a aplica o compensare, ci și în cazul în care condițiile specifice de acces la compensare diferă, astfel încât, potrivit *lex concursus*, compensarea nu ar fi posibilă într-un caz specific, deși ar fi fost posibilă în temeiul legii aplicabile creanței principale. Cu alte cuvinte, pentru ca articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența să nu se aplice, trebuie să existe o „echivalență materială" între cele două seturi de norme, astfel încât *lex concursus* să se aplice în continuare. Prin urmare, simplul fapt că *lex concursus* admite, în anumite condiții, posibilitatea unei compensări nu se opune aplicabilității articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul privind insolvența.

76. În sfârșit, în cadrul ultimei întrebării preliminare, instanța de trimitere solicită lămuriri cu privire la situația în care normele *lex concursus* sunt echivalente cu cele ale *lex causae*, dar aplicarea lor în cazul concret conduce la concluzii diferite.

24 Sublinierea noastră.

77. Descrierea faptelor furnizată de instanța de trimitere este iarăși, din păcate, foarte succintă în această privință. Din singurele informații oferite reiese că lichidatorul a respins cererea de compensare în cadrul procedurii de insolvență, fără să indice motivele care au stat la baza deciziei sale. Lipsind setul specific de fapte care stau la baza acestei întrebări, precum și orice indicație referitoare la conținutul *lex concursus* sau al legii sub incidența căreia intră creanța principală, considerăm că Curtea nu dispune de elementele necesare pentru a furniza un răspuns la această întrebare.

78. În orice caz, ca o considerație finală, trebuie subliniat că, în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul privind insolvența, procedura principală de insolvență deschisă într-un stat membru este recunoscută în toate celelalte state membre și că articolul 25 din acest regulament extinde această normă la recunoașterea tuturor hotărârilor judecătorești referitoare la desfășurarea și la închiderea procedurii [25].

V. Concluzie

79. Având în vedere considerațiile de mai sus, propunem Curții să răspundă după cum urmează la prima întrebare preliminară adresată de Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia):

„Articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență trebuie interpretat în sensul că nu se aplică stabilirii legii aplicabile unei creanțe care face obiectul unei acțiuni introduse în fața instanțelor unui stat membru de către lichidatorul unei societăți aflate în procedură de insolvență în alt stat membru, atunci când prin acțiunea respectivă se solicită obligarea la plată a unei altei societăți în temeiul unor obligații contractuale asumate înaintea deschiderii respectivei proceduri de insolvență.”

25 Hotărârea din 22 noiembrie 2012, Bank Handlowy și Adamiak (C-116/11, EU:C:2012:739, punctul 41 și jurisprudența citată).